

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1563 usque ad annum 1566

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118626

§. 39. Declamatio Pasquerii in Universitatis favorem contra Jesuitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67192](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67192)

§. XXXIX.

Sæcul. XVI

A. C. 1565.

*Declamatio Pasquerii in Universita-
tis favorem contra Jesuitas.*

Postea Stephanus Pasquierius pro Uni- *Argentre*
versitate perorans præprimis adver- *pag. 358.*

sarii sui orationem in favorem Jesuitarum pronuntiatam refellebat, tandem concludens, quod novum hoc genus Religiosorum, qui se Jesuitas dicunt, non modo Universitatis Parisinæ membri nullatenus sint aggregandi, sed etiam e Francia penitus eliminandi, eji- ciendi, atque exterminandi: id autem ex priscis Constitutionibus, atque Uni- versitatis edictis, necnon ex origine, institutione, & adversæ partis suæ pro- gressu comprobatum reddere nitebatur monens, ut Rex collatis inter se hisce rebus dijudicare velit, an consultum foret, illos Universitati aggregare, præ- cipue vero suadebat, ut hinc utilitas, illinc autem damnum ponderetur, quod exinde Religioni Christianæ, ac præ- cipue Franciæ Regno obveniret, si ad- mitterentur: ubi etiam prolixius disse- rebat de Universitatis origine, nec non de ejusdem statutis, & de quatuorejus Facultatibus, ex quibus, ut agebat ipse, hucusque quasi generale Conci- lium perpetuo in ampla urbe illa pro populi sublevamine stabilitum fuit, at- que

que

Sæcul. XVI.
A. C. 1565.

que in eo semper plena tranquillitas
viguit. His prolatis ad Jesuitarum in-
stitutum, originem, & progressum tran-
siens ita inquebat: „cum sacræ Se-
dis auctoritas a Germaniæ Lutheranis
rejiceretur, hi Patres summo Pontifici
declarabant, quod præcipuum, ma-
gisque solemne ipsorum sit votum, quo
Pontificem agnoscunt tanquam omni
alia potestate superiorem, adeo, ut
quilibet Princeps, ac quodvis Conci-
lium ejus legibus sese subjicere tenea-
tur. Hæc adulatio placuit Paulo III.
qui tot hujus Ordinis Religiosos, ceu
totidem novos fore Vasallos gavissus,
nil optatius censebat, quam si
eorum Institutum approbaretur, quod
etiam effectui dedit, adjectis tamen
nonnullis limitationibus: primo enim
illorum numerum nonnisi ad sexaginta
extendi permisit: ast hæc paucitas
Anno Christi millesimo quingentesimo
quadragesimo sexto, & postea quin-
quagesimo a Julio III. fuit revocata,
ipsisque ab eo tempore permissum, ut
tot, quot reperire possent, suæ Socie-
tati libere aggregare valerent: unde
Claromontanus Episcopus eos Parisios
accersere statuit, sub cujus etiam au-
spiciis Pasquierius Brouetius primus in
hac urbe Rectoris munere functus est:
obtentio autem primo hoc loco Jesuitæ
„auda“

„audaciores facti Aulam accesserunt, Sæcul XVI.
 „supplices, ut in Gallias reciperentur, A. C. 1565.
 „eorumque Institutum approbaretur:
 „Verum Natalis Brulartus tum in Se-
 „nato Procurator Generalis vehemen-
 „ter omnibus illorum postulatis obstetit,
 „eisque sæpius suavit, ut iidem, si ab
 „hujus sæculi consortio fugere velint,
 „in quadam veteri Religione, quin no-
 „vum Ordinem erigerent, a sacris Con-
 „ciliis approbata seie Deo devovere pos-
 „sent, cum præsto essent Benedictini,
 „Bernardini, Cluniacenses, & Præ-
 „monstratenses, necnon quatuor Fra-
 „trum Mendicantium Ordines, plures-
 „que alii, ex quibus in Christianam
 „Rempublicam plurima commoda re-
 „dundarunt, cum ex adverso novum hoc
 „institutum, quod inducere meditan-
 „tur, non nisi eventui admodum incer-
 „to innitatur: quinimo, prosequeretur
 „Pasquierus, Parisiensis Senatus hisce
 „rationibus haud contentus ad Theo-
 „logicam Facultatem recurrebat, quæ
 „post maturam hujus rei deliberatio-
 „nem hoc institutum utpote ad Status
 „tam regularis, quam sæcularis rui-
 „nam collimans rejicere statuit: ea-
 „propter Jesuitæ suas petitiones acrius
 „urgere desistebant, usquedum occasio
 „se eis offerret magis propitia, qua ipsi
 „Aulæ libellum supplicem porrigere,
Hist. Eccles. Tom. XLVII.   Ff   at-

Sæcul. XVI.
A.C. 1565.

„atque suum Institutum non tanquam
 „Religionem, sed velut Collegium ap-
 „probandum petere possent, ea tamen
 „lege, ut nihil in Regis, Episcoporum,
 „Parochorum, & Capitulorum præju-
 „diciū moliri velint: insuper palam
 „profitebantur, quod suis omnibus pri-
 „vilegiis quovis pacto contrariis, quæ
 „obtinuissent, cedere parati sint: cum
 „ergo Aula in hoc supplicii libello caus-
 „sam Religionis Christianæ agi crede-
 „ret, hos Patres ad Possiacense collo-
 „quium remisit, cui tum præerat Car-
 „dinalis Turnonius, qui jam antea Tur-
 „nonii eandem Societatem frabilierat:
 „porro ibi præfatus libellus in pleno con-
 „fessu non fuit receptus, sed duntaxat
 „subscriptus a Præsidis Referendario,
 „qui illum nonnisi quibusdam privatis
 „ostendit, hinc ibidem solummodo de-
 „cisum est, quod Societas Jesu veluti
 „Societas, & Collegium, non autem
 „tanquam Religio recens instituta reci-
 „peretur, Patresque non aliud nomen
 „nisi Jesuitarum, aut Societatis Jesu
 „assumerent, seque in omnibus, &
 „ubique juris communis dispositioni ac-
 „commodare tenerentur, quin ullo
 „pacto cum præjudicio Episcoporum
 „spiritualia, aut temporalia negotia sibi
 „arrogarent: præterea iisdem injunge-
 „batur, ut privilegiis per diplomata
 „con-

„concessis nuntium mitterent, cum alias
 „hæc approbatio nullam vim fortitura,
 „ac nullatenus executioni danda esset.
 „Verum eoquod hac ratione quodam-
 „modo essent approbati, ideo huic con-
 „cessioni innitentes eandem approbatio-
 „nem Senatui porrigebant, a quo sen-
 „tentiam desuper obtinuerunt, unde in
 „platea sancti Jacobi domum, quæ vulgo
 „Lingonensis Curia appellatur, emen-
 „tes ibidem habitabant, spretisque con-
 „ditionibus, quæ ipsis erant impolitæ,
 „hanc inscriptionem: *Collegium Socie-*
 „*tatis Jesu* ad portam majorem apponi
 „curabant, eoque omnis generis Scho-
 „lares, tam Convictores, quam exte-
 „ros admittebant, & Patris sui Augeri
 „Catechismum tradebant: imo prima
 „hac transgressione non contenti ibi-
 „dem etiam Pœnitentiæ, & Euchari-
 „sticæ Sacramenta administrabant, at-
 „que in publicis foris schedas affixerunt,
 „ut populum ad domum suam allice-
 „rent, cunctisque notum facerent, quod
 „gratis literas edocerent: ast hæc cun-
 „cta in gravem Universitatum ruinam
 „tendunt. „ His dictis Pasquierus ser-
 „monem inspergebat de libello supplici,
 „quem Jesuitæ Regio Senatui exhibe-
 „bant, ut ab eo impetrarent, quæ ab
 „Universitate sibi concedi sperare haud
 „poterant, nec debebant: demum idem

Sæcul. XVI.
 A. C. 1565.

Sæcul. XVI. A C. 1565. Advocatus sigillatim describit omnia membra, ex quibus Societas componitur, hancque in rem ita differit: „il-
 „lorum membrorum duo sunt genera,
 „alia majoris, ac alia minoris observan-
 „tiæ: porro illa ad quatuor adstringun-
 „tur vota, solitis enim tribus votis aliud
 „particulare addunt, vi cujus Pon-
 „tifici obedire, eumque omnibus supe-
 „riorem nemine excepto profiteri spon-
 „dent: alia autem membra non nisi duo-
 „bus votis ligantur, nimirum uno fi-
 „delitatis Pontifici promissæ, atque al-
 „tero obedientiæ erga suos Superiores,
 „& Ministros: de cetero Socii hi non
 „emittunt paupertatis votum, ipsisque
 „beneficia absque dispensatione possi-
 „dere, & Patris, Matrisque hæreditatem
 „acquirere licet, perinde ac si nullum
 „nuncupassent votum: at hæc ipsa
 „est via, per quam tot bonis, ac di-
 „vitiis suum Ordinem locupletarunt: „
 „postea Pasquierius enarrat artes, quibus
 „ad augendas opes usi fuerant, præterea
 „observat, quod ipsorum Fundator non abs-
 „que mysterio instituerit Collegia, ubi
 „bona acquirere permetterentur.

Denique postquam singula hujus regiminis capita percurrerat, sic conclusit: „hi Socii sub falso prætextu, ac si
 „gratis juventutem literis imbuerent, nil
 „nisi propria emolumenta aucupantur,
 „atque

„atque una ex parte extortis testamen-
 „tis familias emungunt, altera vero
 „juventutem sub pietatis velamine sibi
 „devinciunt, ac seditiones, & rebel-
 „liones, quæ quondam in apertam Re-
 „gni ruinam erupturæ sunt, agitant:
 „insuper subdola illa ars, qua particu-
 „lari voto sese Sacræ Sedi devovent,
 „summum Pontificem eo induxit, ut
 „illis tam ampla concesserit privilegia
 „juri communi adversa: præterea quo
 „magis sese summo Pontifici subjectos
 „jactitant, eo magis suspecti esse de-
 „bent Gallis, qui quidem Papam tan-
 „quam Caput, ac Principem Ecclesiæ
 „venerantur, simul tamen illum Sacris
 „Canonibus, & Conciliis Oecumenicis
 „subjectum volunt, traduntque, quod
 „nihil contra Regnum, Regesque pro-
 „nuntiare, ac nihil contra Aulæ de-
 „creta, vel in eorum præjudicium in-
 „tra Galliæ jurisdictionem decidere
 „possit: si autem semel novi hi Secta-
 „rii admittuntur, tot hostes intra Regni
 „viscera alentur, & certo certius ali-
 „quando in ipsum Regem insurgent.
 „Denique sermone ad Consiliarios con-
 „verso eos his verbis alloquebatur: „Vos
 „igitur, qui toleratis Jesuitas, hæc
 „omnia scitis, & tamen impune per-
 „mittitis: aliquando autem vos ipsi
 „primi eritis, qui hanc Societatem con-

Sæcul. XVI:
 A.C. 1565.

Sæcul. XVI
 A C 1565
 „demnabitis, quando videritis totam
 „Christianam Rempubicam per hoice
 „Socios turbatam, quorum artes, ac
 „consilia dispicere noluitis.,

§. XL.

*Alia oratio Joannis Baptistæ Mes-
 nili Procuratoris Generalis.*

*Argentre
 pag 379.
 Thuan. l. 37.*

Postquam Pasquierius suam orationem
 absolverat, Verforius ad illam re-
 spondit, tandem vero Joannes Baptista
 Mesnilus, cum Procuratoris Generalis
 munere fungeretur, suum sermonem
 exorsus pari ferme prodigalitate sua
 encomia in Jesuitas, & Universitatem
 profundebat, & utrumque hunc Ad-
 vocatum redarguebat, quod immodico
 partium studio sese abripi passi essent.
 Postea de rei summa differens, præ-
 primis agebat de iis, quæ novas Re-
 ligiones, novasque Ordinum Regula-
 rium species, regulas, ac Religiosas
 Communitates conventuales concerne-
 bant, præcipue vero referebat, quæ spe-
 cialiter Institutum Jesuitarum respiciunt:
 porro his præmiis egit de concessione,
 vel exclusione Collegiorum, & Socie-
 tatum non conventualium, & præpri-
 mis existimatæ Societatis Jesuitarum.
 Denique de Conventus, & collegii
 unione, aut distinctione differens sci-
 scitabatur, an unum sine altero, & qua
 ratio-